

2023/0464(NLE)

12.1.2024

NÁVRH ODPORÚČANIA

k návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí Dohody o partnerstve medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a členmi Organizácie afrických, karibských a tichomorských štátov na strane druhej v mene Európskej únie (COM(2023)0791 – C9-0000/2024 – 2023/0464(NLE))

Výbor pre rozvoj

Spravodajca: Tomas Tobé

Označenie postupov

- * Konzultácia
- *** Súhlas
- ***I Riadny legislatívny postup (prvé čítanie)
- ***II Riadny legislatívny postup (druhé čítanie)
- ***III Riadny legislatívny postup (tretie čítanie)

(Typ postupu závisí od právneho základu navrhnutého v návrhu aktu.)

OBSAH

	strana
NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU.....	5
DÔVODOVÁ SPRÁVA.....	6

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí Dohody o partnerstve medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a členmi Organizácie afrických, karibských a tichomorských štátov na strane druhej v mene Európskej únie (COM(2023)0791 – C9-0000/2024 – 2023/0464(NLE))

(Súhlas)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh rozhodnutia Rady [COM(2023) 791],
 - so zreteľom na Dohodu o partnerstve medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a členmi Organizácie afrických, karibských a tichomorských štátov na strane druhej (08372/2023),
 - so zreteľom na žiadosť o udelenie súhlasu, ktorú Rada predložila v súlade s článkom 207 ods. 4 prvým pododsekom a článkom 218 ods. 6 druhým pododsekom písm. a) bodom v) Zmluvy o fungovaní Európskej únie (C9-0000/2024),
 - so zreteľom na nelegislatívne uznesenie z (...) o návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí Dohody o partnerstve medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a členmi Organizácie afrických, karibských a tichomorských štátov na strane druhej v mene Európskej únie,
 - so zreteľom na článok 105 ods. 1 a 4 a článok 114 ods. 7 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na odporúčanie Výboru pre rozvoj (A9-0000/2024),
1. udeľuje súhlas s uzatvorením dohody;
 2. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila túto pozíciu Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov a členov skupiny afrických, karibských a tichomorských štátov.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Platnosť Dohody z Cotonou, ktorou sa riadia vzťahy medzi EÚ a vtedajšími africkými, karibskými a tichomorskými (AKT) štátmi a ktorá bola podpísaná v roku 2000 na obdobie 20 rokov, mala uplynúť vo februári 2020. Hoci sa rokovania o novej dohode skončili už v decembri 2020, podpísanie dohody sa uskutočnilo v Samoe až 15. novembra 2023 z dôvodu opakovaných oneskorení.

Samojská dohoda predbežne nadobudla platnosť v januári 2024, čo je veľmi vítané, keďže v novej dohode sa stanovuje posilnený, modernizovaný a ambicióznejší rámec spolupráce, ktorý presahuje rámec tradičnej rozvojovej spolupráce. Dohoda nadväzuje na dôležité acquis a stanovuje flexibilný rámec založený na spoločnom základe platnom pre všetky strany a na regionálnych protokoloch prispôsobených Afrike, Karibiku a Tichomoriu. Okrem toho nové partnerstvo nadväzuje na viacero medzinárodných dohôd a za zastrešujúce smerodajné rámce označuje Agendu OSN 2030 pre udržateľný rozvoj a Parížsku dohodu o zmene klímy.

Samojská dohoda je založená na šiestich spoločných prioritách: ľudské práva, demokracia a správa vecí verejných, ľudský a sociálny rozvoj, inkluzívny, udržateľný hospodársky rast a rozvoj, environmentálna udržateľnosť a zmena klímy, a migrácia a mobilita. Nová dohoda o partnerstve ponúka rozšírený priestor na dialóg a spravodajca víta ustanovenia o globálnych alianciách a medzinárodnej spolupráci, pričom obe strany dohody zdôrazňujú svoj záväzok dodržiavať medzinárodný poriadok založený na pravidlách a podporovať medzinárodný dialóg a hľadanie mnohostranných riešení, aby sa na globálnej úrovni dosiahol pokrok.

Spravodajca zdôrazňuje význam zabezpečenia účinnosti rozvoja a výsledkov a víta dohodu, pričom uznáva, že prostriedky spolupráce by mali byť diverzifikované a mali by zahŕňať súbor politik a nástrojov zo všetkých dostupných zdrojov a od rôznych aktérov. Vykonávanie dohody sa však musí opierať o zmysluplný rozpočet v rámci nástroja NDICI – Globálna Európa a malo by sa vynaložiť úsilie na zachovanie úrovne podpory poskytovanej partnerom AKT v nadchádzajúcich rokoch.

Treba tiež vytvoriť pevné prepojenia medzi Samojskou dohodou a iniciatívou Global Gateway, ktorá sa začala v decembri 2021. Spravodajca sa domnieva, že vzhľadom na rozsah potrieb a úroveň investícií potrebných na splnenie Agendy 2030 je nevyhnutné mobilizovať aj ďalšie formy financovania rozvoja, ktoré treba zosúladiť s cieľmi rozvojovej politiky.

Spravodajca takisto zdôrazňuje význam parlamentnej diplomacie pri posilňovaní politického dialógu medzi EÚ a OAKTŠ. Demokratická zodpovednosť sa musí zabezpečiť na všetkých úrovniach dohody a v tejto súvislosti zohráva dôležitú úlohu Spoločné parlamentné zhromaždenie OAKTŠ – EÚ a tri nové regionálne zhromaždenia.

Samojská dohoda uznáva, že spolupráca so zainteresovanými stranami, najmä s miestnymi orgánmi, občianskou spoločnosťou a zástupcami súkromného sektora, je dôležitou súčasťou dobre informovaného rozhodovania a presadzovania cieľov tohto partnerstva. Spravodajca preto vyzýva na urýchlené vytvorenie otvoreného a transparentného mechanizmu štruktúrovanej spolupráce s cieľom zabezpečiť účinnú účasť zainteresovaných strán počas fázy vykonávania dohody.

V súlade s článkom 218 ods. 6 ZFEÚ sa vyžaduje súhlas Európskeho parlamentu, aby mohla Rada prijať rozhodnutie o uzatvorení tejto dohody.

Spravodajca vzhľadom na uvedené konštatovania navrhuje, aby Parlament udelil súhlas s uzavretím tejto dohody.